

[Domovská Stránka](#) > ... > [Podanie Na Súd](#) > [Kde a Ako](#) > [Zákony Ktovej Krajiny Platia?](#) > [Scotland](#)

Zákony ktorej krajiny platia?

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Škótsko

1 Pramene platných noriem

1.1 Vnútroštátne normy

Škótsko má samostatný a odlišný „zmiešaný“ právny systém. Túto oblasť „rozhodného práva“ ovplyvnili najmä systémy kontinentálnej Európy a zvykové právo. Škótsko je samostatnou jurisdikciou v rámci Spojeného kráľovstva a pri rozhodovaní o prípadoch v rámci Spojeného kráľovstva, ako aj o zahraničných prípadoch, sa vyžadujú kolízne normy. Keď je Spojené kráľovstvo zmluvnou stranou medzinárodného nástroja, ktorý obsahuje pravidlá na určenie rozhodného práva, vo všeobecnosti platí, že rovnaké pravidlá sa uplatnia na kolízie v rámci Spojeného kráľovstva, hoci to väčšinou nie je povinnosťou. Škótske právo uznáva túto oblasť ako medzinárodné právo súkromné alebo kolíziu právnych poriadkov.

Tak, ako aj v Anglicku a Walese, veľa noriem sa v súčasnosti odvodzuje z priamo uplatniteľných nariadení EÚ. V súvislosti s občianskymi a obchodnými vecami ide o: nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len „nariadenie Rím I“) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (ďalej len „nariadenie Rím II“). Zákon o zmluvách (rozhodné právo) z roku 1990, na základe ktorého sa vykonal Rímsky dohovor z roku 1980, je naďalej relevantný v súvislosti so zmluvami, ktoré sa uzatvorili pred 17. decembrom 2009 (na zmluvy uzatvorené v tomto dátume alebo po tomto dátume sa uplatňuje nariadenie Rím I). Zákon o medzinárodnom práve súkromnom (rôzne ustanovenia) z roku 1995 je relevantný iba v súvislosti so situáciami, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie Rím II (toto nariadenie sa uplatňuje na prípady, v ktorých vznikla škoda po 11. januári 2009).

V iných oblastiach sa vo všeobecnosti uplatňuje zvykové právo. Prameňmi rodinného práva v Škótsku je zvykové právo, zákony (často vyplývajúce z odporúčaní výboru pre škótske právo *Scottish Law Commission*), a záväzky EÚ a medzinárodné záväzky.

1.2 Mnohostranné medzinárodné dohovory

Haagsky dohovor o kolíznych normách týkajúcich sa formy ustanovení závetov z roku 1961.

Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rímsky dohovor) z roku 1980 (nahradilo ho nariadenie Rím I, pokiaľ ide o zmluvy uzavreté 17. decembra 2009 alebo neskôr).

Haagsky dohovor o rozhodnom práve pre inštitút trustu a o jeho uznávaní z 1. júla 1985.

1.3 Hlavné dvojstranné dohovory

Nie sú nám známe žiadne dvojstranné dohovory obsahujúce ustanovenia o voľbe rozhodného práva, ktorých zmluvnou stranou je Spojené kráľovstvo.

Treba však poznamenať, že hoci Rímsky dohovor z roku 1980 a haagske dohovory umožňujú štátu uplatniť niektoré ďalšie režimy voľby rozhodného práva na „vnútorné“ kolízie, napríklad kolízie medzi právami Anglicka

a Walesu a Škótska, Spojené kráľovstvo sa rozhodlo nevyužiť tento nástroj. A tak sa pravidlá Rímskeho dohovoru (pokiaľ ide o zmluvy uzatvorené pred 17. decembrom 2009) a haagskych dohovorov uplatňujú na kolízie medzi rôznymi jurisdikciami Spojeného kráľovstva, ako aj pri medzinárodných kolíziách.

2 Uplatňovanie kolíznych noriem

2.1 Povinnosť sudcu uplatniť kolízne normy z vlastnej iniciatívy

Cudzie (t. j. nie škótske) právo sa uplatní na škótskych súdoch iba vtedy, ak je uplatniteľné v zmysle vnútroštátnych kolíznych noriem, a iba vtedy, ak o to požiada účastník konania, ktorý sa oň opiera, a ak ho dokáže. Toto pravidlo sa týka dôkazov a procesu, a nenahrádzajú ho nástroje EÚ.

2.2 Spätný odkaz

Spätný odkaz je postup, na základe ktorého si konajúci súd v prípade kolízie právnych poriadkov zvolí cudzie právo. Môže sa tak stať vo viacerých oblastiach práva, napríklad v oblastiach dedičského práva a rodinného práva, hoci neexistuje veľké množstvo škótskej judikatúry týkajúcej sa spätného odkazu. V príslušných nariadeniach EÚ (ako nariadenie Rím I a Rím II) sa vylučuje uplatňovanie spätného odkazu a rovnaký prístup sa zaviedol na základe zákona o medzinárodnom práve súkromnom (rôzne ustanovenia) z roku 1955 v súvislosti s deliktmi.

2.3 Zmena kolízneho kritéria

Bežne sa to rieši upresnením času, ku ktorému sa kolízne kritérium uplatní. V prípade prevodu vlastníckeho práva na hnutelný majetok sa uplatní právo miesta, kde sa hnutelný majetok nachádzal v čase udalosti, na základe ktorej sa údajne uskutočnil prevod vlastníckeho práva.

2.4 Výnimky z obvyklého použitia kolíznych noriem

Škótske súdy môžu zamietnuť uplatňovanie cudzieho práva, ktoré by sa za iných okolností uplatnilo, a to ak je v rozpore so škótskym verejným poriadkom. Hoci by sa v tomto kontexte nepoužil pojem „medzinárodný verejný poriadok“, byť „v rozpore so škótskym verejným poriadkom“ znamená, že dané právo sa považuje za neprijateľné, a to aj v prípade, že ide o medzinárodný prípad, v ktorom by sa za normálnych okolností neuplatňovalo škótske právo. Škótsky verejný poriadok sa občas bude zakladať na medzinárodných nástrojoch alebo normách, napríklad Európsky dohovor o ľudských právach.

Okrem toho sa v nariadeniach Rím I a Rím II v súčasnosti stanovuje uplatňovanie imperatívnych kogentných právnych noriem konajúceho súdu nezávisle od práva, ktoré sa inak uplatňuje na zmluvy. Takýchto noriem sa v škótskom práve nenachádza veľa a tie, ktoré sa v ňom nachádzajú, sú väčšinou zahrnuté v zákonoch platných pre celé Spojené kráľovstvo. Medzi príklady patrí nevymáhateľnosť investičných dohôd, ktoré uzavreli neoprávnené osoby alebo ktoré sa uzavreli prostredníctvom neoprávnených osôb, alebo na základe nezákonnej komunikácie s klientom, a to podľa § 26 a 30 zákona o finančných službách a trhoch z roku 2000.

2.5 Zistenie obsahu cudzieho práva

Obsah cudzieho práva sa považuje za skutočnosť, a preto ho musia dokazovať strany, pričom sudca musí rozhodnúť na základe analýzy týchto dôkazov. Sudca nemôže nezávisle skúmať ani uplatňovať cudzie právo. V prípade protichodných dôkazov musí sudca rozhodnúť, názor ktorej strany je presvedčivejší, a môže na to preskúmať cudzie zákony a prípady, na ktoré sa strany v dôkazoch odvolávajú.

Jedinou výnimkou z pravidla, že cudzie právo je skutočnosťou, je, že ak najvyšší súd Spojeného kráľovstva prerokúva odvolanie z jednej časti Spojeného kráľovstva, môže uplatniť právo z hociktorej jurisdikcie Spojeného kráľovstva, a to aj keď sa obsah daného práva nedokázal. Je to preto, lebo na najvyššom súde pôsobia sudcovia zo všetkých jurisdikcií Spojeného kráľovstva a tento súd sa považuje za kvalifikovaný na to, aby uplatňoval právo z hociktorej z nich.

Ak sa musí cudzie právo dokázať, zvyčajne to robia znalci na základe dôkazov. Nestačí súdu predložiť text, napríklad cudzí zákon, keďže súd sa nepovažuje za kvalifikovaný na to, aby vykladal alebo uplatňoval cudzie právne podklady bez poučenia niekým, kto daný systém patrične pozná. Znalecký posudok môže vydať hocikto,

kto má náležité vedomosti alebo skúsenosti, a to aj keď nevykonáva povolanie právnik v danej krajine. Patria sem napríklad akademici.

Ak sa strany nezhodnú na obsahu cudzieho práva, vo všeobecnosti musia tento obsah dokázať znalci na základe ústneho dokazovania, počas ktorého sa môžu odvolať na dokumenty, ktoré môžu byť predložené súdu. Ak k sporu nedôjde, strany sa môžu jednoducho dohodnúť alebo predložiť čestné vyhlásenie.

Existuje predpoklad, že cudzie právo je rovnaké ako škótske právo. To sa dá, samozrejme, vyvrátiť na základe dôkazov, ktorými sa dostatočne potvrdí (odlišný) obsah cudzieho práva.

3 Kolízne normy

3.1 Zmluvné záväzky a právne úkony

V prípadoch týkajúcich sa zmluvných záväzkov v občianskych a obchodných veciach, a to v situáciách, v ktorých dôjde ku kolízii právnych poriadkov, sa priamo uplatňuje nariadenie Rím I [nariadenie (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky]. Zásada všeobecnosti znamená, že akékoľvek právo uvedené v nariadení Rím I sa uplatní bez ohľadu na to, či je to právo členského štátu EÚ.

Nariadenie Rím I sa neuplatňuje na záležitosti týkajúce sa dôkazov alebo konania, ktoré sa naďalej riadia právom konajúceho súdu. Výnimkou sú normy týkajúce sa dôkazného bremena, ktoré sa majú podľa nariadenia Rím I riadiť právom, ktoré sa vzťahuje na zmluvný záväzok podľa nariadenia. Interpretácia premlčacej lehoty, plnenie a následky porušenia záväzku, okrem iných, sa riadia rozhodným právom v zmysle nariadenia.

Hlavné normy nariadenia Rím I sú tieto. Ak si strany výslovne zvolia rozhodné právo alebo sa dá táto voľba jasne preukázať na základe zmluvných podmienok alebo okolností prípadu, uplatní sa toto právo.

Voľba rozhodného práva má svoje obmedzenia. Na základe článku 3 nariadenia Rím I sa stanovuje, že ak sa zvolí rozhodné právo, ale všetky ostatné „prvky súvisiace so situáciou“ sa nachádzajú v inej krajine, voľba rozhodného práva nemá vplyv na účinnosť tých ustanovení práva danej krajiny, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou. Na základe článku 9 sa stanovuje, že sa majú uplatňovať imperatívne normy krajiny, a to aj keď si strany nezvolili rozhodné právo. V prípade spotrebiteľských a pracovných zmlúv okrem toho nemožno na základe zvoleného práva vo všeobecnosti zbaviť spotrebiteľa alebo zamestnanca ochrany, ktorú mu poskytujú kogentné právne normy systému, ktorý by sa uplatnil v prípade absencie výberu.

V prípade, že neexistuje výslovná alebo jasne preukázaná voľba rozhodného práva, v článku 4 nariadenia Rím I sa stanovujú ďalšie pravidlá týkajúce sa práva, ktorým sa spravuje zmluva a ktoré sa často viaže s obvyklým pobytom strany, ktorá neplatí za výrobok alebo službu, napr. predajca v zmluve o predaji tovaru, veriteľ pri bankovom úvere alebo ručiteľ v zmluve o ručení. Tento predpoklad možno zamietnuť v prospech krajiny, s ktorou má zmluva zjavne užšiu väzbu. Na základe judikatúry týkajúcej sa dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, ktorý môže byť naďalej relevantný v kontexte výkladu nariadenia Rím I, sa potvrdzuje, že aby sa vyvrátil tento predpoklad, musia jasne prevažovať faktory v prospech druhej krajiny. Väčšina sudcov zašla v zásadnom škótskom rozsudku vo veci Caledonia Subsea/Microperi SA ešte ďalej a vyjadrila sa, že predpoklad by sa mal vyvrátiť iba vtedy, ak obvyklý pobyt osoby zodpovednej za charakteristické plnenie nemal vo výnimočnom prípade žiadny reálny význam.

3.2 Mimosmluvné záväzky

Nariadenie Rím II [nariadenie (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky] sa uplatňuje na mimozmluvné záväzky v občianskych a obchodných veciach, v ktorých dôjde ku kolízii právnych poriadkov. Aby sa mohli uplatniť normy stanovené v nariadení, musí vzniknúť škoda alebo musí byť pravdepodobné, že by mohla vzniknúť. Pojem „škoda“ sa vzťahuje na akékoľvek následky, ktoré vznikli z dôvodu deliktu, bezdôvodného obohatenia, konania bez príkazu (mimosmluvný záväzok vyplývajúci z konania bez riadneho oprávnenia v súvislosti s obstaraním záležitosti inej osoby) alebo predzmluvnej zodpovednosti (mimosmluvný záväzok vyplývajúci z rokovaní pred uzavretím zmluvy). Nariadenie Rím II sa okrem iného neuplatňuje na prípady ohovárania alebo rovnocenného nároku v zmysle cudzieho práva.

V zmysle nariadenia Rím II sa na delikty uplatňuje všeobecné pravidlo, podľa ktorého sa uplatňuje právo krajiny, v ktorej vznikla škoda. Rozhodné právo sa v prípade určitých druhov mimozmluvných záväzkov vrátane

zodpovednosti za výrobok, nekalej súťaže, poškodenia životného prostredia a porušenia práv duševného vlastníctva riadi osobitnými pravidlami. V nariadení sa ďalej stanovujú pravidlá týkajúce sa bezdôvodného obohatenia, konania bez príkazu a predzmluvnej zodpovednosti. Na základe nariadenia si strany môžu za určitých okolností zvoliť rozhodné právo. Na základe uplatňovania pravidiel nariadenia sa však zavádzajú obmedzenia týkajúce sa neplatnosti pravidiel vnútroštátneho práva konajúceho súdu a neplatnosti pravidiel inej ako zvolenej krajiny, ak v čase, keď došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, sa všetky prvky podstatné pre situáciu nachádzajú v tejto krajine.

V Škótsku existuje niekoľko prípadov, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie Rím II, ale uplatní sa na ne buď zákon o medzinárodnom práve súkromnom (rôzne ustanovenia) z roku 1955 alebo zvykové právo.

3.3 Osobný štatút, jeho aspekty týkajúce sa občianskeho štatútu (meno, bydlisko, spôsobilosť)

Domicil

Štatút nemanželského dieťaťa bol v Škótsku zrušený na základe § 21 zákona o rodinnom práve (Škótsko) z roku 2006. V dôsledku toho sa v § 22 ods. 2 zákona z roku 2006 stanovuje, že a) ak obaja rodičia dieťaťa mladšieho ako 16 rokov majú domicil v tej istej krajine a b) ak dieťa žije s jedným rodičom alebo žije s oboma rodičmi, dieťa má domicil v rovnakej krajine, ako rodičia dieťaťa. V iných prípadoch sa v § 22 ods. 3 stanovuje, že dieťa má domicil v krajine, ku ktorej má nateraz najužšie väzby.

Na osoby staršie ako 16 rokov sa vzťahuje pôvodný domicil, pokiaľ si nezvolia iný domicil. Aby si jednotlivец mohol zvoliť domicil, musí sa reálne presťahovať do novej krajiny, kde plánuje žiť, a musí preukázať zámer vzdať sa svojho pôvodného domicilu, ako aj zámer žiť v novej krajine natrvalo. Ak opustí zvolený domicil, začne opäť platiť pôvodný domicil, až kým si osoba nezvolí ďalší domicil.

Domicil zosobášenej osoby sa v súčasnosti posudzuje nezávisle od domicilu jej manžela alebo manželky.

V § 1 zákona o domicile a manželských záležitostiach z roku 1973 sa stanovuje, že pokiaľ ide o domicil, zosobášená žena má rovnaké práva ako akákoľvek iná osoba. Ak však žena uzavrela manželstvo pred prijatím zákona z roku 1973 (a tak v zmysle starého zákona získala domicil svojho manžela), ponechá si aj naďalej tento domicil, pokiaľ sa ho nevzdá alebo pokiaľ nenadobudne nový vybraný domicil.

Meno

Právo pomenovať dieťa patrí medzi rodičovské práva a povinnosti (RPP). V prípade sporu týkajúceho sa RPP sa na základe § 11 zákona o deťoch (Škótsko) z roku 1995 vyžaduje, aby súd kládol najväčší dôraz na záujem dieťaťa.

Dospelí ľudia v Škótsku majú vo všeobecnosti právo zvoliť si akékoľvek meno, pokiaľ pri tom nemajú podvodné úmysly. Osoby staršie ako 16 rokov zapísané na matrike v Škótsku alebo zákonne adoptované v Škótsku môžu požiadať úrad *National Records of Scotland* o úradnú zmenu mena. Využitie tejto služby však nie je nijako záväzná. Bližšie informácie o zmene mena nájdete na webovom sídle [National Records of Scotland](http://www.nrscotland.gov.uk).

Spôsobilosť na právne úkony

Spôsobilosť uzatvárať zmluvy, spisovať závetý atď. sa riadi rôznymi právami v závislosti od prípadu, v súvislosti s ktorým otázka spôsobilosti vyvstala. Za určitých okolností je relevantný zákon o veku dosiahnutia právnej spôsobilosti (Škótsko) z roku 1991. V zmysle zákona o veku dosiahnutia právnej spôsobilosti (Škótsko) z roku 1991 má osoba vo veku 16 rokov a staršia právnu spôsobilosť uzatvárať akékoľvek dohody. Za určitých okolností má túto právnu spôsobilosť aj mladšia osoba, ako sa to uvádza v danom zákone.

3.4 Vznik vzťahu rodič – dieťa vrátane adopcie

Rodičia (a určité ďalšie osoby, ktoré sú právne spôsobilé starať sa o dieťa) majú na základe škótskeho práva rodičovské práva a povinnosti. V zákone o deťoch (Škótsko) z roku 1955 sa nachádza ustanovenie o rodičovských právach a povinnostiach. Pokiaľ majú škótske súdy právomoc rozhodovať, uplatní sa škótske právo s ohľadom na ustanovenia haagskeho dohovoru z roku 1996 a nariadenia Brusel IIa. Záležitosti týkajúce sa adopcie sa v škótskom práve riadia podľa zákona o adopcii a deťoch (Škótsko) z roku 2007.

3.5 Manželstvo, nemanželské páry, partnerstvá, rozvod, súdna rozluka, vyživovacia povinnosť

Manželstvo je v Škótsku platné len po splnení určitých požiadaviek. Obe strany musia byť slobodné, mať plnú právnu spôsobilosť uzavrieť manželstvo a musia plne súhlasiť s jeho uzavretím.

Na základe § 38 ods. 1 zákona o rodinnom práve (Škótsko) z roku 2006 sa ďalej vyžaduje, aby sa uzavretie manželstva uskutočnilo v súlade s náležitosťami, ktoré sa vyžadujú v zmysle práva miesta, kde sa manželstvo uzatvára. Patrí sem platnosť obradu a jeho prvkov, napr. či musia zaznieť určité slová, či sa obrad musí uskutočniť na konkrétnom mieste, či sa môže sobáš uskutočniť v zastúpení.

To, či osoba, ktorá vstupuje do manželstva, na to bola spôsobilá a či plne súhlasila s uzavretím manželstva, sa určuje na základe práva miesta, kde mala osoba tesne pred uzavretím manželstva domicil (§ 38 ods. 2 zákona z roku 2006). V Škótsku sú osoby právne spôsobilé uzavrieť manželstvo po dosiahnutí veku 16 rokov. Pokiaľ ide o súhlas, medzi oboma stranami, ktoré vstupujú do manželstva, musí existovať skutočný a naozajstný súhlas.

Škótsko v súčasnosti uznáva aj manželstvá rovnakého pohlavia, a to na základe zákona o manželstve a registrovanom partnerstve (Škótsko) z roku 2014. Týka sa to manželstiev rovnakého pohlavia uzavretých v Škótsku a zahraničí.

V Škótsku môže manželstvo uzavrieť hocikto, pokiaľ neexistuje žiadna právna prekážka brániaca uzavretiu manželstva. Páry, ktoré chcú uzavrieť manželstvo v Škótsku, tu nemusia mať pobyt, ale osoby z krajín mimo EÚ môžu potrebovať povolenie imigračného úradu.

Registrované partnerstvo a manželstvá rovnakého pohlavia

Škótske právo taktiež uznáva registrované partnerstvo v súlade so zákonom o registrovanom partnerstve z roku 2004. V § 85 zákona z roku 2004 sa stanovuje, že registrované partnerstvo tvoria dve osoby toho istého pohlavia, ktoré podpíšu vyplnený formulár o registrovanom partnerstve pred dvoma svedkami, ktorí majú 16 rokov alebo viac, a povereným matrikárom (všetci musia byť prítomní).

V zákone z roku 2004 sa ďalej uvádza osobitné ustanovenie týkajúce sa registrovaného partnerstva uzavretého mimo Spojeného kráľovstva. Zahraničný civilný zväzok párov rovnakého pohlavia zákonne uzavretý mimo Spojeného kráľovstva sa bude považovať za registrované partnerstvo v Škótsku v prípade, že spĺňa určité kritéria stanovené v zákone z roku 2004.

Spolužitie

Podľa všeobecného pravidla v Škótsku platí, že ak pár žije spolu tak, akoby bolo zosobášený, z tohto spolužitia mu vyplynú určité práva a povinnosti. V zákone o rodinnom práve (Škótsko) z roku 2006 sa stanovujú práva pre páry žijúce v spoločnej domácnosti (ktoré platia rovnako pre páry rovnakého pohlavia, ako aj páry opačného pohlavia). Napríklad v § 26 sa stanovujú práva týkajúce sa určitého vybavenia domácnosti, v § 27 sa odkazuje na práva týkajúce sa určitého finančného a iného majetku, v § 28 sa stanovuje výživné v prípade rozluky, v § 29 sa stanovuje výživné v prípade, že partner žijúci v spoločnej domácnosti zomrie a nezanechá závet a v § 30 sa stanovujú príkazy o civilnej ochrane na ochranu proti násilliu.

Rozvod a rozluka

Pokiaľ ide o rozvod a rozluku, právne predpisy Spojeného kráľovstva (predovšetkým zákon o domicile a manželských záležitostiach z roku 1973) obsahujú ustanovenie o tom, kedy majú škótske súdy právomoc rozhodovať v prípadoch týkajúcich sa rozvodu a zániku manželstva. Bližšie informácie nájdete na webovom sídle [Škótskej súdnej služby \(Scottish Courts and Tribunals Service\)](#).

Výživné

Pokiaľ ide o výživné, v rámci ministerstva práce a dôchodkov (*Department for Work and Pensions*) v zmysle zákona pôsobia [úradu pre výživné na dieťa \(Child Maintenance Service\)](#) po celej Veľkej Británii.

V Škótsku sa ďalej uplatňuje ustanovenie o vyživovacej povinnosti voči rodinným príslušníkom ako manžel/manželka a deti uvedené v zákone o rodinnom práve (Škótsko) z roku 1985. Vyživovacia povinnosť je povinnosť poskytnúť takú podporu, ktorá je v danej situácii primeraná.

3.6 Majetkové vzťahy medzi manželmi

Škótsko má zákonom stanovený postup na stanovenie výživného pri rozvode alebo zániku registrovaného partnerstva. V škótskom práve sa stanovujú určité zásady, ktoré treba zohľadniť pri rozhodovaní o výživnom a rozdelení bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a tieto zásady sú stanovené v zákone o rodinnom práve (Škótsko) z roku 1985.

Podľa všeobecného pravidla v škótskom práve sa má čistá hodnota bezpodielového spoluvlastníctva manželov spravodlivo rozdeliť medzi strany, pokiaľ neexistuje dôvod, ktorý by bránil spravodlivému a rovnomernému rozdeleniu. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov je vymedzené ako všetok majetok patriaci stranám v manželstve alebo registrovanom partnerstve, ktoré nadobudli pred manželstvom alebo registrovaným partnerstvom alebo počas neho. V § 9 zákona z roku 1985 sa stanovujú zásady, ktoré treba zohľadniť pri vydávaní rozhodnutia o výživnom pri rozvode alebo zániku registrovaného partnerstva, ktoré by malo pomôcť pri rozhodovaní o tom, či sa má bezpodielové spoluvlastníctvo manželov rozdeliť rovnomerne medzi strany alebo či jeden účastník má získať väčší podiel ako druhý.

3.7 Závety a dedičstvo

V prípade dedenia zo zákona (t. j. ak existuje závet) sa na hnutel'ný majetok uplatňuje právo platné v mieste bydliska závetcu v čase jeho úmrtia a na nehnuteľnosť sa uplatňuje právo krajiny, v ktorej sa majetok nachádza v čase jeho úmrtia. Rovnaké pravidlo sa uplatňuje v prípade otázky „právneho nároku“ (t. j. nároku určitých členov rodiny na podiel z majetku zosnulého, ktorý nemožno zrušiť závetom). Právny nárok treba zohľadniť pri dedení zo zákona aj dedení zo závetu. Treba poznamenať, že podľa škótskeho práva v súčasnosti existuje právny nárok iba na hnutel'ný majetok, ktorý je nárokovateľný len vtedy, ak mal zosnulý domicil v Škótsku. V prípade, že existuje závet, sa spôsobilosť závetcu spísať závet riadi právom platným v mieste jeho bydliska v čase spísania závetu, a to pokiaľ ide o hnutel'ný majetok, a právom krajiny, kde sa majetok nachádza, pokiaľ ide o nehnuteľnosť.

Podľa zákona o závetoch z roku 1963 sa závet považuje za platne spísaný („formálne platný“, napr. má správnu podobu, správny počet svedkov), ak je v súlade s týmito vnútroštátnymi právnymi poriadkami: právo platné v mieste, kde sa závet spísal (podpísal a dosvedčil), právo platné v mieste bydliska, obvyklého pobytu alebo štátnej príslušnosti závetcu v čase spísania, právo platné v mieste bydliska, obvyklého pobytu alebo štátnej príslušnosti závetcu v čase úmrtia. Pokiaľ ide o nehnuteľnosť, ďalej bude formálne platný, ak je v súlade s právom krajiny, kde sa majetok nachádza.

Ustanovenia závetu týkajúce sa hnutel'ného majetku sú platné a vykonateľné („vecne platné“, napr. limity na veľkosť majetku, ktorý možno platne previesť podľa závetu), ak sú v súlade s právom platným v mieste bydliska závetcu v čase jeho úmrtia. Závet týkajúci sa nehnuteľnosti je vecne platný, ak je v súlade s právom krajiny, kde sa majetok nachádza v čase úmrtia.

Závet sa vykladá podľa práva, ktoré určí závetca, pričom jeho zámer môže byť výslovný alebo sa dá vyvodiť na základe znenia závetu. V opačnom prípade sa predpokladá, že pokiaľ ide o hnutel'ný majetok, je ním právo platné v mieste bydliska závetcu v čase spísania závetu. Toto pravidlo sa pravdepodobne uplatňuje aj na nehnuteľnosti. Ak sa v záвете jasne nestanovuje právo, vo výnimočných prípadoch sa uplatnilo právo platné v mieste bydliska v čase úmrtia.

Treba poznamenať, že v § 4 zákona z roku 1963 sa stanovuje, že:

„výklad závetu sa nezmení z dôvodu zmeny domicilu závetcu po spísaní závetu.“

Vecná platnosť údajného zrušenia závetu sa určuje na základe práva platného v mieste bydliska závetcu v čase údajného zrušenia, pokiaľ ide o hnutel'ný majetok, a podľa práva miesta, kde sa nehnuteľnosť nachádza, ak by zrušenie závetu malo vplyv na túto nehnuteľnosť. Závet, ktorým sa má zrušiť skorší závet alebo ustanovenie skoršieho závetu, sa považuje za formálne platný, ak tento závet, ktorým sa ruší skorší závet, je v súlade s právom akejkoľvek krajiny, v ktorej by sa zrušený závet alebo ustanovenie považovali za náležite spísané.

3.8 Nehnuteľnosti

To, či sa majetok považuje za hnutel'ný alebo nehnuteľný, sa určí na základe práva miesta, kde sa majetok

nachádza.

V prípade nehnuteľností je rozhodným právom právo miesta, kde sa majetok nachádza. Týka sa to všetkých otázok v súvislosti s transakciou vrátane spôsobilosti, formalít a vecnej platnosti. Existuje, samozrejme, rozdiel medzi prevodom pozemku a iných nehnuteľností a medzi zmluvou, v ktorej sa stanovujú práva a záväzky účastníkov tohto prevodu – na túto zmluvu sa uplatňujú odlišné pravidlá na určenie rozhodného práva (predovšetkým nariadenie Rím I).

V prípade hmotného huteľného majetku je rozhodným právom právo miesta, kde sa majetok nachádzal v čase udalosti, ktorá mala mať vplyv na vlastnícke právo. Vlastnícke právo na hmotný huteľný majetok nadobudnutý v súlade s týmto všeobecným pravidlom sa bude v Škótsku považovať vo všeobecnosti za platné. Na zmluvné otázky sa, samozrejme, vzťahuje nariadenie Rím I.

3.9 Platobná neschopnosť

Na Spojené kráľovstvo sa vzťahuje nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní, v ktorom sa stanovujú príslušné pravidlá pre konania, v ktorých dôjde k plnému alebo čiastočnému zbaveniu majetku dlžníka a vymenovaniu likvidátora, ak sa hlavné záujmy dlžníka nachádzajú v členskom štáte EÚ (okrem Dánska). Ak majú škótske súdy právomoc (a to v prípade, že sa centrum hlavných záujmov dlžníka nachádza v Škótsku, pričom sa predpokladá, že sa tam nachádza sídlo), uplatní sa škótske právo.

V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie (ES) č. 1346/2000, sa uplatní škótske právo, ak majú škótske súdy právomoc a vykonávajú ju.

■ Posledná aktualizácia: 07/06/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.